

Bůh láska jest!

(1J 4,8)

Milí přátelé/bratři a sestry

Lehce se nám může stát, že budeme – anebo dokonce pravidelně býváme – u svých bližních „na tapetě“ pro naši aktivní příslušnost k církvi, pro naše „chození do kostela“ „Co tam, prosím tě, hledáš?“, může často znít ta otázka. A protože ti, kteří takové otázky kladou, mají většinou už rovnou hotové odpovědi, sami si odpovědí: „Pánaboha?“ To je ovšem zjednodušující, neboť křesťané se scházejí v kostele i mimo něj za různými účely: od charitativních a vzdělávacích až třeba po společný úklid a pečení, nebo práci na zahradě. Ale dobře, přiznejme to našim pochybovačným sousedům, ten Pánbůh při tom vždycky nějak je. Bylo by špatně, kdyby nebyl. Musí být tedy nutně následující otázka po tom, čím se ten Pánbůh vyznačuje, že o něj tolik stojíme, po identitě toho našeho Boha: „Jaký je ten Váš Pánbíček? Kdo to je? Po čem se pozná?“

Na takovou otázku se dá odpovědět buď velmi složitě anebo velmi jednoduše.

Výhodou a zároveň nevýhodou složitých odpovědí obecně je, že se nemusí vysvětlovat, ale musí se často zjednodušovat. Zrádnost jednoduchých odpovědí bývá v tom, že pokud si s ní máme něco počít, potřebuje často mnohem delší výklad, nežli je sama. A skutečně prajednoduchou odpověď přináší náš text: „**Bůh láska jest!**“

Když řekneme člověku: „Člověče, Bůh je láska.“, a on to pochopí správně, tak jak je pro něj třeba, může to být pro něj impuls na celý život. On to ale nemusí pochopit správně, a nemusí to pochopit vůbec. Protože, co se dnes skrývá povětšinou pod výrazem „láska“? - Obrovský zmatek všeho možného, hlavně všelijakého přebujelého sobectví trochu kořeněného třeba nějakými romantickými představami. Většina z toho nemá s božím působením ve světě nic společného. Takže to ohromné, silné slovo „láska“ nám k zachycení božího obrazu ani moc nepomůže; ne proto, že by nebylo pravda, co evangelista píše, ale proto, že nevíme, co vlastně láska je.

Vidíme tedy především, že tu „definici“ nemůžeme obrátit a říci, že láska je Bůh. Jednak ani přesně nevíme, co to ta láska je, jednak bychom se tím dopustili vůči Bohu rouhání: Bůh je více než láska. Cesta k Bohu může vést skrze lásku, protože je to „člověčí věc“, ale o nic více ani méně nežli třeba skrze nemoc, utrpení, skrze vinu a hřích, skrze sebezapření a nauku, skrze životní moudrost a skrze tisíce jiných lidských věcí. Toto jednoduché

a přitom ve svých důsledcích tak složitě slovo Písma nám chce říci něco jiného: Cest k Bohu jsou tisíce. Božích projevů jsou statisíce a milióny. Přesto jeden má mezi nimi pro lidi ve světě zvláštní místo. Giordano Bruno kdysi tvrdil, že je nesmyslné a snižuje boží důstojnost, když se Bůh považuje za tvůrce pouze tohoto jediného světa, zatímco má schopnost a také skutečně tvoří nesčíslné nekonečné světy. Bůh je Bohem mimo jiné proto, že nezůstává "pouze" Bohem, ale že je vždy a stále aktivní, že vždy a stále tvoří, ba více, že se o své stvoření i stará. Čím jiným bychom tedy měli nazvat takový princip božího jednání? Není žádné lidské slovo, které by ho vystihlo lépe než slovo láska. Tedy ještě mnohem dříve, než tu byl člověk, než se lidský kmen povznesl nad ostatní přírodu a než člověk byl vůbec schopen používat rozum a slova a než si mohl začít "hrát na lásku" byla mu Bohem vyměřena plnost toho, z čeho může dávat, v čem může boží tvůrčí princip lásky dále rozvíjet a aplikovat. Láska, s kterou Boha ztotožňujeme, znamená prapůvodní tvůrčí božské vyzařování a ono je také v každé podobě lásky, pokud je to alespoň trochu opravdová láska, přítomno. Ukázat lidem pravou lásku, tedy znamená ukázat jim počátek vesmíru. Pokud k tomu nemáme odvahu, nemáme právo posloužit žádnou zjednodušující frází, byť by zněla tak zbožně jako "Bůh láska jest"!